

KOMITET HELSIŃSKI W POLSCE

00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11; tel.: (48 22) 556-44-40, fax: (48 22) 556-44-50; e-mail: hfhr@hfhr.org.pl

STANOWISKO

Kolejne kroki sprawujących władzę ustawodawczą i wykonawczą godzące w niezależność sądów (Trybunału Konstytucyjnego i sądów powszechnych) doprowadziły Zarząd i Radę Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Komitet Helsiński w Polsce do konieczności stwierdzenia, że rola sądownictwa w konstytucyjnym podziale władz została zniweczona. Przekroczono punkt graniczny.

Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym w wersji z 29 czerwca b.r. w trwały sposób paraliżuje ten organ, uzależniając jego bieżące funkcjonowanie (kolejność rozpatrywania spraw i wyznaczanie tempa pracy) od doraźnych, sterujących decyzji Prezydenta, prokuratora generalnego i premiera, zaś na skutek wprowadzenia odraczającego rozpoznanie sprawy weta czterech sędziów – w trwały sposób daje możliwość nierozpatrywania spraw niewygodnych dla rządu i kierownictwa politycznego partii rządzącej. Ta perspektywa oznacza pośrednie zagrożenie dla kompetencji rzecznika praw obywatelskich, ponieważ jego wnioski można będzie w trwały sposób blokować. Personalny skład Trybunału zostaje ukształtowany z mocy ustawy z wykorzystaniem miejsc już zajętych, co powoduje, że wyroki stają się w trwały sposób niekonstytucyjne.

To, co się dzieje z Trybunałem Konstytucyjnym i jego personalnym składem, jest naigrawaniem się się z zasad państwa prawa. Jednocześnie wywiera się w ten sposób presję na inne – formalnie niezależne – organy.

Niepowołanie przez Prezydenta RP dziesięciu sędziów na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (przy wcześniejszej odmowie przyjęcia ślubowania od trzech prawidłowo wybranych sędziów TK) to kolejny dowód ograniczania niezależności i znaczenia władzy sądowniczej. Jest to zarazem wpływanie na postawy korpusu sędziowskiego i usiłowanie uczynienie go powolnym władzy wykonawczej i jej oczekiwaniom.

Podważanie pozycji i niezależności władzy sądowniczej stwarza bezpośrednie zagrożenie dla poziomu ochrony praw i wolności człowieka.

Warszawa 4 lipca, 2016

Podpisali: Halina Bortnowska-Dąbrowska, Jerzy Ciemniewski, Janusz Grzelak, Jacek Kurczewski, Ewa Łętowska, Wojciech Maziarski, Michał Nawrocki, Mirosław Wyrzykowski, Maciej Nowicki, Danuta Przywara, Piotr Kładoczny, Lenur Kerymow, Dominika Bychawska Siniarska

imieniu sygnatariuszy

Danuta Przywara